

ZARZĄDZENIE Nr 70
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

z dnia 12 października 2022 r.

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Jedlnia im.
Andrzeja Kowalczewskiego**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 i 1726) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych rezerwatu oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów rezerwatu, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Lokalizację zadań ochronnych określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie - Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Warszawie

Arkadiusz Siembida

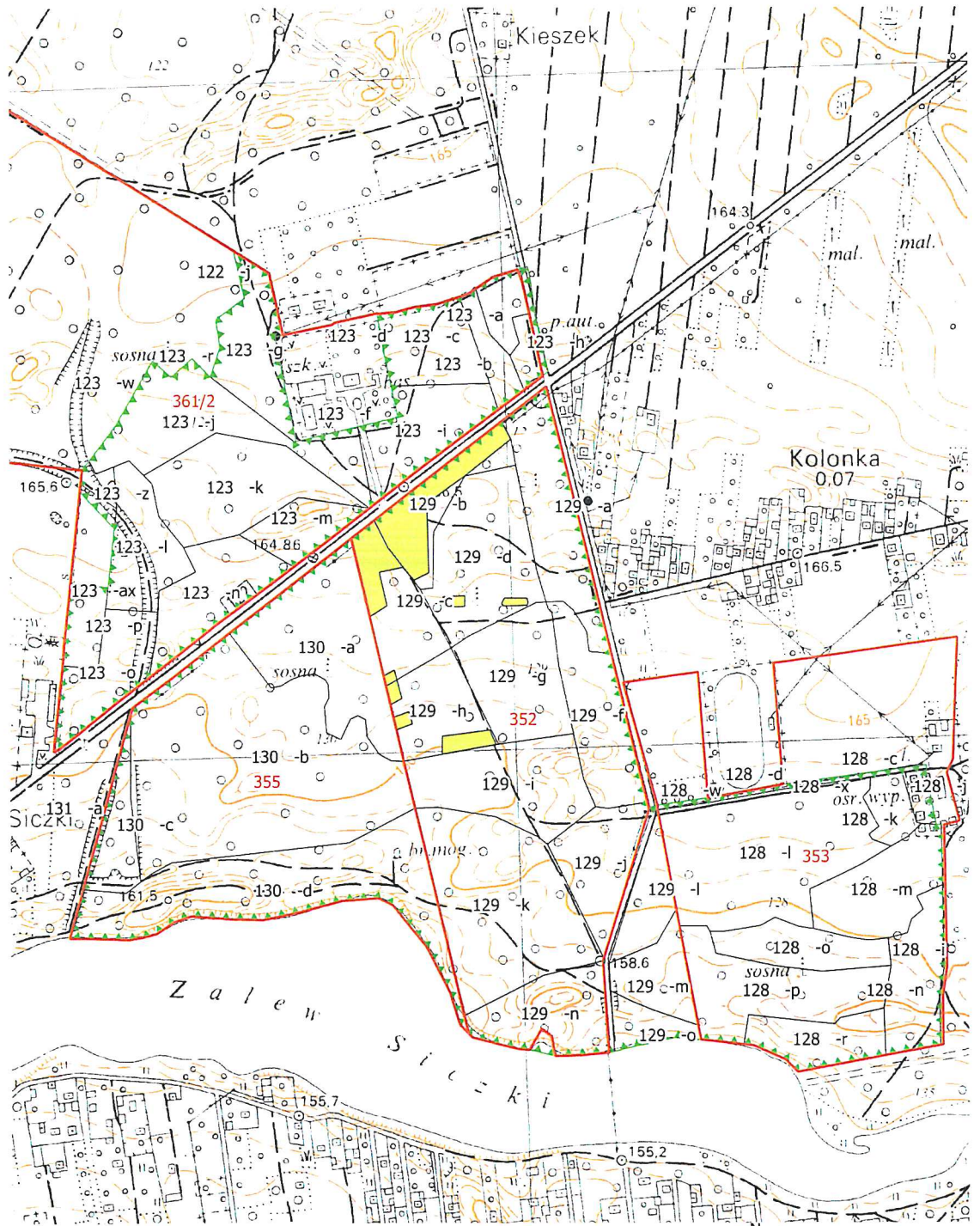
Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych rezerwatu oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Rodzaj zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
Brak rozpoznania procesów ekologicznych zachodzących w rezerwacie oraz aktualnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych mogące mieć wpływ na jego cel ochrony.	Istniejące Potencjalne Wewnętrzne Zewnętrzne	Prowadzenie monitoringu procesów zachodzących w rezerwacie pod kątem stanu zachowania siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk wraz z oceną zagrożeń dla celu ochrony rezerwatu.
Zaburzona struktura wiekowa, przestrzenna i gatunkowa drzewostanów jodłowych negatywnie oddziałująca na cel ochrony rezerwatu i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLH140035 Puszcza Kozienicka, w szczególności 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) oraz 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	Istniejące Wewnętrzne	Wykonanie zabiegów ochronnych o charakterze cięć pielęgnacyjnych.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów rezerwatu, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych	
		Działka ewidencyjna	Wydzielenie leśne
Monitoring - obserwacje i pomiary procesów zachodzących w rezerwacie pod kątem stanu zachowania siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedliska wraz z oceną zagrożeń dla celu ochrony rezerwatu.	Ocena stanu ochrony rezerwatu powinna zostać wykonana w oparciu o wytyczne przewodników metodycznych monitoringów Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej PM GIOŚ). W przypadku siedlisk przyrodniczych, dla których metodyka nie jest opisana w publikacjach GIOŚ należy zastosować metodykę ekspercką, która powinna być zbliżona do metodyki opisanej w metodyce GIOŚ dla siedlisk o podobnym charakterze.	Cały obszar rezerwatu	
Cięcia pielęgnacyjne w podroście jodłowym.	Przerzedzanie nadmiernie zagęszczonych partii młodnika na powierzchni 2,04 ha w celu polepszenia warunków wzrostowych jodły oraz stworzenia wielowarstwowej struktury drzewostanu poprzez usuwanie, ogławianie lub obrączkowanie drzew gatunków liściastych, w szczególności takich jak grab, dąb i klon, które ze względu na silny rozrost koron hamują wzrost kęp podrostu jodłowego. Drewno pozyskane w wyniku prowadzonych prac należy pozostawić do naturalnego rozkładu. W przypadku gdy zasoby martwego drewna przekroczą wartość 20 m ³ /ha dopuszcza się wywożenie pozyskanej biomasy poza granice rezerwatu.	352	129d 129h 129b 129c

Lokalizacja zadań ochronnych

Rezerwat

Granica działek ewidencyjnych

Granica wydziałów leśnych

Lokalizacja zadań ochronnych

Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992

Aktualność podkładu kartograficznego

1) podział na działki ewidencyjne: usługa przeglądania danych KIEG: 30 września 2022 r.

2) podział na wydziałenia leśne wg. stanu na rok 2019

3) mapa topograficzna: usługa przeglądania danych GUGiK: 30 września 2022 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”), regionalny dyrektor ochrony środowiska dla rezerwatów przyrody które nie posiadają planów ochrony, ustanawia zadania ochronne, które identyfikują zagrożenia i wskazują sposoby ich ograniczania lub eliminacji.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 9 grudnia 2021 r. w sprawie rezerwatu przyrody Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11949) celem ochrony rezerwatu przyrody Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego jest zachowanie fragmentu naturalnego starodrzewu dębowo-sosnowego w Puszczy Kozienickiej..

Ochrona środowiska przyrodniczego wymaga podejmowania działań w sposób ciągły, szczególnie w przypadku zajścia sytuacji, w której może dojść do pogorszenia stanu wyznaczonego w rezerwacie celu ochrony. Przepisy ustawy o ochronie przyrody przewidują dla rezerwatów przyrody możliwość sporządzenia projektu zadań ochronnych, które w swoim założeniu mają charakter tymczasowy i zawarta w nich regulacja, odnosi się wyłącznie do działań najważniejszych i najbardziej pilnych z punktu widzenia ochrony przyrody.. W rezerwacie przyrody Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego zdiagnozowane zostało zagrożenie związane z zaburzoną strukturą wiekową, przestrzenną i gatunkową drzewostanów jodłowych. Pogorszenie stanu zachowania tych drzewostanów może wpłynąć negatywnie nie tylko na cel ochrony przedmiotowego rezerwatu, ale również na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLH140035 Puszcza Kozienicka, w szczególności 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) oraz 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*). Utrzymanie płatów jodły na terenie rezerwatu jest również przewidziane do realizacji w planie zadań ochronnych obowiązującym dla tego obszaru Natura 2000, ustanowionym Zarządzeniem Nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3829, z późn. zm.)

Zadania ochronne mają na celu umożliwienie prowadzenia prac pielęgnacyjnych w podroście jodłowym, pochodzącym z sadzenia. Bez realizacji planowanych prac zachodzi realne zagrożenie rozpadu tych drzewostanów. Planowane działania obejmują przerzedzanie nadmiernie zagęszczonych partii młodnika celem stworzenia wielowarstwowej struktury oraz

usuwanie, ogławianie lub obrączkowanie drzew gatunków liściastych (grab, dąb, klon), które ze względu na silny rozrost koron hamują wzrost kęp podrostu jodłowego. Drewno pozyskane w wyniku prowadzonych prac zostanie pozostawione do naturalnego rozkładu. W sytuacji gdy ilość martwego drewna przekroczy wartość 20 m³/ha, jego nadmiar zostanie usunięty z terenu rezerwatu. Przewidziane do realizacji prace z zakresu ochrony czynnej zostały uzgodnione z Nadleśnictwem Radom pismem z dnia 14 września 2022 r. znak: ZG.7212.9.2022.

Ponadto niniejsze zadania ochronne przewidują realizację w najbliższych latach monitoringu siedlisk i zbiorowisk roślinnych oraz inwentaryzację flory i fauny. Obserwowane w ostatnich latach zmiany klimatyczne skutkujące nasileniem się różnorodnych procesów ekologicznych, które mogą mieć negatywny wpływ na cel ochrony rezerwatu przyrody Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego wymuszają na sprawujących nadzór wykonanie zakrojonych na szeroką skalę monitoringów połączonych z inwentaryzacjami przyrodniczymi dzięki którym możliwym będzie sformułowanie wskazań do dalszego sposobu postępowania, identyfikację zagrożeń i określenie sposobów ich eliminacji.

Coraz częściej w rezerwatach przyrody odnotowywane są zjawiska zamierania drzewostanów w wyniku m.in. gradacji owadów niszczących aparat asymilacyjny drzew, wskutek drastycznych wahań poziomu wód gruntowych, coraz dłuższych okresów skrajnie wysokich temperatur i długotrwałych okresów bez opadów atmosferycznych. Zjawiska te występują w niespotykanym jak dotychczas nasileniu.

W związku z powyższym powstało realne zagrożenie polegające na braku odpowiedniego zasobu wiedzy na temat zachodzących zjawisk i ich wpływie na rezerwaty przyrody. Sposobem eliminacji takiego zagrożenia jest szczegółowy monitoring procesów połączony z inwentaryzacją zasobów składników przyrody w rezerwatach oraz rozpoznanie mechanizmów mogących mieć negatywny wpływ na cel ochrony przyrody. Tego rodzaju działania nie będą w żaden sposób ingerowały w zachodzące w rezerwacie naturalne procesy, jednocześnie pozwolą skutecznie zaplanować i ukierunkować prace z zakresu ochrony czynnej, nie dopuścić do nasilenia niekorzystnych zjawisk i utraty celu ochrony. Wyniki monitoringu i inwentaryzacji zasobów przyrodniczych będą stanowić bazowe, aktualne źródło wiedzy dla Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczące dynamiki i kierunków zmian zachodzących w rezerwacie Jedlnia im. Andrzeja Kowalczewskiego, w szczególności w aspekcie zachowania jego celu ochrony. Obecnie informacje na ten temat można czerpać wyłącznie z rozproszonych opracowań, które nie zawierają skondensowanej wiedzy ukierunkowanej na zachowanie celu ochrony, a dotyczą

różnorodnych wybranych przez ich autorów wąskich tematycznie zagadnień. Korzystanie z tego rodzaju źródeł informacji może skutkować błędnymi interpretacjami oraz wyciąganiem nietrafnych wniosków w odniesieniu do wpływu zachodzących procesów ekologicznych na środowisko rezerwatów przyrody, w tym w szczególności cel ochrony.

W rezerwacie nie wyznacza się obszarów, na których można wykonywać polowania, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody.

W rezerwacie nie wskazuje się obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody. Cały obszar rezerwatu obejmuje się ochroną czynną.

Zgodnie z regulacjami ustawy o ochronie przyrody zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody nie stanowi aktu prawa miejscowego. Z uwagi na powyższe przedmiotowe zarządzenie nie wymaga uzyskania uzgodnienia z Wojewodą wynikającego bezpośrednio z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 135, z późn. zm.).

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt zarządzenia będzie oddziaływał na wszystkie podmioty, które znajdują lub znajdą się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia nie podlega konsultacjom.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 20000 zł w przeciągu 5 lat obowiązywania zadań ochronnych, które wynikać będą z realizacji działań ochronnych zaprojektowanych w zadaniach ochronnych. Mogą być one finansowane w szczególności ze środków pochodzących z budżetu państwa, pozyskanych z Narodowego lub/i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.